

Lieta C-500/19

**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu**

Iesniegšanas datums:

2019. gada 1. jūlijs

Iesniedzējtiesa:

Oberster Gerichtshof (Austrija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2019. gada 28. maijs

Revīzijas sūdzības iesniedzēja:

Puls 4 TV GmbH & Co. KG

Atbildētājas revīzijas tiesvedībā:

YouTube LLC

Google Austria GmbH

Pamatlietas priekšmets

Prasība par atturēšanos no nelikumīgas darbības un kompensāciju autortiesību pārkāpuma dēļ

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Savienības tiesību interpretācija, LESD 267. pants

Prejudiciālie jautājumi

1) Vai Direktīvas 2000/31/EK 14. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tiešsaistes video koplietošanas platformas pārvaldītājs kā mitināšanas pakalpojuma sniedzējs uzņemas aktīvu lomu, kas izraisa atbildības privilēģijas zaudējumu, papildus citu veidotā satura glabāšanas vietu nodrošināšanai, veicot vai lietotājam piedāvājot šādas papildu darbības:

- videomateriālu ieteikšana pēc tēmas;
- meklēšanas atvieglošana apmeklētājiem pēc nosaukuma vai satura informācijas, izmantojot elektronisku satura rādītāju, turklāt ar iespēju lietotājam nosaukumus vai satura informāciju pašam noteikt iepriekš;
- tiešsaistes norāžu par pakalpojuma izmantošanu nodrošināšana (“Palīdzība”);
- ar lietotāja piekrišanu, lietotāja augšupielādētā videomateriāla savienošana ar reklāmu (kas tomēr nav platformas pārvaldītāja pašreklāma), lietotājam izvēloties mērķauditoriju?

2) Vai valsts tiesiskais regulējums, – saskaņā ar kuru mitināšanas pakalpojuma sniedzēja (starpnieka), kam ir aktīva loma kā savu lietotāju izdarītu tiesību pārkāpumu atbalstītājam, pienākums atturēties no nelikumīgas darbības pastāv tikai ar nosacījumu, ka atbalstītājs ir apzināti veicinājis lietotāja tiesību pārkāpuma izdarīšanu, – atbilst Direktīvas 2004/48/EK 11. panta pirmajam teikumam, vai arī šī tiesību norma ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalstis pret atbalstītājiem vērstus tiesību īpašnieka prasījumus par atturēšanos no nelikumīgas darbības nedrīkst pakļaut nosacījumam par apzinātu lietotāja izdarīta tiesību pārkāpuma veicināšanu?

3) Vai Direktīvas 2000/31/EK 12.–14. panta noteikumi par starpnieku atbildību ir jāvērtē kā horizontālie atbildības ierobežojumi, kas ir piemērojami par labu katram starpniekam, kuram ir neitrāla loma, ja tā darbība no autortiesību viedokļa ir kvalificējama kā paša veikta izziņošana?

4) Vai Direktīvas 2000/31/EK 14. panta 3. punkts (arī 12. panta 3. punkts un 13. panta 2. punkts), Direktīvas 2001/29/EK 8. panta 3. punkts un Direktīvas 2004/48/EK 11. panta trešais teikums ir jāinterpretē tādējādi, ka mitināšanas pakalpojuma sniedzēja (starpnieka), kam ir neitrāla loma, atbildības privilēģija saskaņā ar Direktīvas 2000/31/EK 14. panta 1. punktu pastāv arī pret to vērsta prasījuma par atturēšanos no nelikumīgas darbības gadījumā un vai tādēļ šādam starpniekam adresēts tiesas rīkojums par atturēšanos no nelikumīgas darbības ir pieļaujams tikai tad, ja tas faktiski zina par nelikumīgo darbību vai informāciju, vai arī šāds tiesas rīkojums par atturēšanos no nelikumīgas darbības ir pieļaujams jau tad, ja mitināšanas pakalpojuma sniedzējs pēc konkrēta brīdinājuma saņemšanas, saturu, kas ir apstrīdēts kā kontrafakts, nekavējoties neizņem vai neliedz tam pieeju un pārkāpums tiesvedībā apstiprinās?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

Līgums par Eiropas Savienības darbību (LESD), it īpaši 267. pants

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/29/EK (2001. gada 22. maijs) par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā (OV 2001, L 167, 10. lpp.), it īpaši 8. panta 3. punkts

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/31/EK (2000. gada 8. jūnijs) par dažiem informācijas sabiedrības pakalpojumu tiesiskiem aspektiem, jo īpaši elektronisko tirdzniecību, iekšējā tirgū (turpmāk tekstā – “Direktīva par elektronisko tirdzniecību”) (OV 2000, L 178, 1. lpp.), it īpaši 14. pants

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/48/EK (2004. gada 29. aprīlis) par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu (OV 2004, L 157, 45. lpp.), it īpaši 11. pants

Atbilstošās valsts tiesību normas

Urheberrechtsgesetz [Likums par autortiesībām], it īpaši 18.a pants, 81. pants

Gesetz über den elektronischen Geschäftsverkehr [Likums par elektronisko tirdzniecību] (turpmāk tekstā – “ECG”), it īpaši 13.–17. pants

Īss pamatlītas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts un pamatlītas pušu galvenie argumenti

- 1 *Puls 4 TV* cita starpā ir Austrijas televīzijas raidorganizācijas pārvaldītāja.
- 2 *Youtube* (tiesvedība *Oberster Gerichtshof* [Augstākajā tiesā] pašlaik noris tikai starp *Puls 4 TV* un *Youtube*) pārvalda videomateriālu koplietošanas platformu *www.youtube.com*, kurā tiek darīti pieejami lietotāju augšupielādēti videomateriāli, ko platformas apmeklētāji var atskaņot. Tā savus pakalpojumus sniedz kā mitināšanas pakalpojumu sniedzēja un uzglabā lietotāju augšupielādēto saturu. *Ex ante* pārbaude, vai nepastāv autortiesību pārkāpumi, principā netiek veikta.
- 3 Ja lietotājs tam piekrīt, augšupielādētajos videomateriālos tiek izvietota reklāma, ko *Youtube* dēvē par “monetizāciju”. Šo monetizāciju veic *Youtube* koncernā ietilpstoša sabiedrība, un tā notiek tīri tehniski un automātiski.
- 4 Papildus monetizācijai *Youtube* lietotājam piedāvā prejudiciālajos jautājumos minētās papildu darbības.
- 5 *Youtube* tiek maksāta atlīdzība tikai par to, ka tā nodrošina videomateriālu koplietošanas platformu, un tādējādi tikai par tās pakalpojumu sniegšanu kā mitināšanas pakalpojuma sniedzējai; tā darbojas vienīgi, pieprasot lietotājiem apliecināt, ka tiem ir nepieciešamās autortiesības vai izmantošanas tiesības. Tai ir automatizēts pārskatīšanas process, kas, pamatojoties uz “*Take-Down-Notice*”, nekavējoties liedz pieeju apstrīdētajiem videomateriāliem. Konstatējot pārkāpumu, *Youtube* bloķē saturu vai liedz pieeju attiecīgā lietotāja kontam. Šajā

gadījumā *Youtube* attiecīgi nekavējoties izņēma *Puls 4 TV* apstrīdētos videomateriālus pēc tam, kad no brīdinājuma uzzināja par tās autortiesībām.

- 6 *Puls 4 TV* ar savu prasību par atturēšanos no nelikumīgas darbības, pamatojoties uz Likuma par autortiesībām 18a. panta 1. punktu, lūdza aizliegt *YouTube* www.youtube.com darīt pieejamus videomateriālus, kas ietvēra *Puls 4 TV* izstrādātus audiovizuālus darbus un ko bija augšupielādējušas personas, kurām uz to nebija tiesību. Ar *Youtube* pārvaldīto platformu tiekot tehniski pieļauti autortiesību pārkāpumi (izziņošana Direktīvas 2001/29/EK 3. panta 1. punkta izpratnē). *YouTube* esot uzņēmusies aktīvu lomu. Tādas platformas kā *Youtube* statuss – lielā mērā monetizācijas dēļ – ievērojami pārsniedzot mitināšanas pakalpojuma sniedzēja statusu. Tādējādi *YouTube* esot jākvalificē nevis kā privilēģēta mitināšanas pakalpojuma sniedzēja, bet gan kā satura nodrošinātāja.
- 7 *YouTube* norādīja, ka tā neveic izziņošanu Direktīvas 2001/29/EK 3. panta 1. punkta izpratnē. Saskaņā ar Tiesas judikatūru, lai tas tā būtu, obligāts ir nosacījums, ka platformas pārvaldītājs rīkojas tīši, lai sniegtu saviem klientiem piekļuvi aizsargātam darbam. Pārkāpumus veicot lietotājs, bet ne platformas pārvaldītājs. *YouTube* arī nevarot kvalificēt kā atbalstītāju. *YouTube* kā mitināšanas pakalpojuma sniedzējai esot piemērojams atbildības privilēģija; tā sniedzot klasiskus mitināšanas pakalpojuma sniedzēja pakalpojumus, un tai neesot aktīva loma. Tā esot atbildīga par video koplietošanas platformas lietotāju veiktajiem pārkāpumiem tikai tad, ja pēc pietiekami pamatota brīdinājuma saņemšanas, neraugoties uz faktiskajām zināšanām par nelikumīgu saturu, tā nekavējoties neliedz pieeju šādiem videomateriāliem vai tos neizņem. *Youtube* šos pienākumus esot izpildījusi savas *Notice–Take–Down* procedūras ietvaros.
- 8 Pirmās instances tiesa prasību apmierināja. Apelācijas tiesa apmierināja *Youtube* apelācijas sūdzību un noraidīja prasību. Pret šo lēmumu ir vēsta *Puls 4 TV* revīzijas sūdzība.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pamatojuma izklāsts

Par pirmo prejudiciālo jautājumu (mitināšanas pakalpojuma sniedzēja aktīvā loma)

- 9 Direktīvas 2000/31/EK 12.–14. pantā ir noteikts piekļuves sniedzēju, kas citu veidoto saturu tikai tehniski pārraida, atbildības atbrīvojums, kā arī atbildības ierobežojumi mitināšanas pakalpojuma sniedzējiem, kas nodrošina glabāšanas vietas citu veidotajam saturam. *YouTube* ir jākvalificē kā mitināšanas pakalpojuma sniedzēja.
- 10 Mitināšanas pakalpojuma sniedzējam ir paredzēta ierobežota atbildība par citu veidoto saturu, jo tas parasti neietekmē lietotāju citu veidoto saturu un nepārbauda, vai tas ir nelikumīgs. Tādējādi noteicošais kritērijs pakalpojuma sniedzēja neitrālai lomai pastāv tajā, ka tas, neizvēloties vai neveicot saturiskas izmaiņas, pārraida un/vai uzglabā citu veidoto saturu.

- 11 Saskaņā ar Tiesas judikatūru mitināšanas pakalpojuma sniedzējs zaudē savu atbildības privilēģiju tad, ja tas attiecībā uz kontrafakta saturu pārtrauc neitrālu darbību un uzņemas aktīvu lomu, kas tam ļauj ietekmēt saturu (“zināšanas par saturu”) vai veic satura redakcionālu kontroli (skat. Tiesas spriedumu, no C-236/08 līdz 238/08, *Google France*, 120. punkts; C-324/09, *L’Oreal*, 113. punkts).
- 12 Saskaņā ar *Oberster Gerichtshof* [Augstākās tiesas] (turpmāk tekstā – “*OGH*”) uzskatu iepriekš minēto papildu darbību attīstīšana nenozīmē mitināšanas pakalpojuma sniedzēja aktīvu lomu.

Par otro prejudiciālo jautājumu (atbalstītāja atbildība par citu personu veiktajiem pārkāpumiem)

- 13 Ja *Youtube* ar savu darbību kļūst aktīva, ir jāapsver tās atbildība kā atbalstītājam attiecībā uz lietotāju veiktajiem pārkāpumiem. Šādā gadījumā ir jāuzskata, ka mitināšanas pakalpojuma sniedzējs ir “pārkāpējs” (kā atbalstītājs) Direktīvas 2004/48/EK 11. panta pirmā teikuma (un 13. panta) izpratnē.
- 14 Saskaņā ar *OGH* judikatūru atbalstītāja atbildība atšķiras no tiešā izdarītāja atbildības. Proti, nosacījums līdzdalībnieka atbildībai ir tas, ka atbalstītājs (kā trešā persona) ar savu rīcību ir apzināti veicinājis vai vispār padarījis iespējamu tiešā izdarītāja pārkāpumu. No tā izriet, ka atbalstītājs apzinās pārkāpumu.
- 15 Šajā gadījumā īpaši saistībā ar Direktīvas 2001/29/EK 8. panta 3. punktu un Direktīvas 2004/48/EK 11. panta pirmo teikumu rodas jautājums, vai dalībvalstīm ir tikai tiesības paredzēt prasījumus par atturēšanos no nelikumīgas darbības arī pret atbalstītājiem, kas rīkojas neapzināti, vai arī dalībvalstīm ir pienākums šādus prasījumus paredzēt.

Par trešo prejudiciālo jautājumu (izziņošana un atbildības privilēģija)

- 16 Attiecībā uz pakalpojumu sniedzēju (starpnieku) krimināltiesisko un civiltiesisko atbildību Direktīvā 2000/31/EK ir paredzēta šāda sistēma:
- 17 Saskaņā ar Direktīvas 15. panta 1. punktu dalībvalstīm ir liegts paredzēt piekļuves pakalpojuma sniedzējiem un mitināšanas pakalpojuma sniedzējiem vispārējas pārraudzīšanas saistības attiecībā uz informāciju, ko tie ir pārraidījuši vai uzglabājuši. Dalībvalstis nedrīkst arī pakalpojumu sniedzējiem pieprasīt pašiem pēc savas iniciatīvas noskaidrot lietotāju, kas izmanto to pakalpojumus, iespējamās nelikumīgās darbības apstākļus. Tiem nav pienākuma veikt aktīvus pārraudzīšanas pasākumus un savus serverus pārmeklēt attiecībā uz nelikumīgu saturu.
- 18 Vienlaikus Direktīvas 2000/31/EK 12.–14. pantā ir noteikti atbrīvojumi no atbildības vai atbildības ierobežojumi attiecībā uz starpniekiem. Šajos noteikumos nav noteikta starpnieku materiālā atbildība vai saistības, bet gan tiek prezumēta tās esamība. Saistību ierobežojumi (atbildības ierobežojumi) ir jāsaprot plaši un ietver

gan pakalpojumu sniedzēju atbildību par kaitējuma atlīdzību, gan to kriminālatbildību vai krimināltiesiska rakstura administratīvo atbildību.

- 19 No tā izriet, ka atbildības ierobežojumi ir horizontāli noteikumi, kas attiecas uz visām tiesību jomām. Tātad ja, piemēram, ir jāvērtē civiltiesiska vai krimināltiesiska rakstura jautājums saistībā ar starpnieka atbildību, vispirms ir jāpārbauda, vai vispār ir iespējama atbildība Direktīvas 2000/31/EK normu izpratnē. Tikai tad, kad šī horizontālā pārbaude sniedz pozitīvu rezultātu, rodas nākamais jautājums par to, vai atbildība pastāv arī saskaņā ar attiecīgi piemērojamiem materiālo tiesību aktiem.
- 20 *OGH* uzskata, ka atbildības privilēģijas kā horizontāla noteikuma raksturs nozīmē, ka tas starpniekam (kuram ir neitrāla loma) ir pieejama neatkarīgi no tā, vai pārkāpums, kurā tas tiek vainots, ir jākvalificē kā paša veikts pārkāpums vai kā citas personas veikta pārkāpuma veicināšana. Tas nozīmē, ka pakalpojuma sniedzējam ir jāgūst labums no atbildības privilēģijas arī tad, ja tā darbība ir patstāvīga (paša veikta) izziņošana Direktīvas 2001/29/EK 3. panta 1. punkta izpratnē.

Par ceturto prejudiciālo jautājumu (prasījums par atturēšanos no nelikumīgas darbības un atbildības privilēģija)

- 21 Saskaņā ar Direktīvas 2000/31/EK 14. panta 1. punktu (*ECG* 16. pants) mitināšanas pakalpojuma sniedzējs nav atbildīgs par informāciju, ja tam nav faktiski zināšanu par nelikumīgo darbību vai informāciju. Tas nav atbildīgs par kaitējuma atlīdzības prasījumiem, ja tam nav zināmi apstākļi, kas liecina par nelikumīgu darbību vai informāciju. Subjektīvais elements, no vienas puses, attiecas uz nelikumīgas informācijas esamību. Faktiskas zināšanas pieprasa pozitīvu informāciju; apstākļu apzināšanās pieprasa pamatotas aizdomas, turklāt pietiekama ir nezināšana rupjas neuzmanības dēļ. No otras puses, subjektīvajam elementam ir jāattiecas arī uz nelikumību. Nelikumība mitināšanas pakalpojuma sniedzējam ir jāapzinās. Lai tas tā būtu, obligāts ir priekšnoteikums, ka nelikumība ir acīmredzama neprofesionālim bez turpmākas papildu pārbaudes un ka tas ir pārliecināts, ka saturs ir aizliegts. Ja subjektīvie nosacījumi ir izpildīti, mitināšanas pakalpojuma sniedzējam ir nekavējoties jārīkojas, lai dzēstu nelikumīgo informāciju vai liegtu tai piekļuvi.
- 22 Taču Direktīvas 2000/31/EK 12.–14. pants neietekmē tiesas vai iestādes tiesības saskaņā ar dalībvalstu tiesību sistēmu pieprasīt starpniekam izbeigt vai novērst pārkāpumu. Tādējādi arī turpmāk nebūtu jāietekmē tiesu brīvība, pamatojoties uz attiecīgu prasījumu par atturēšanos no nelikumīgas darbības, attiecībā uz starpnieku izdot rīkojumu par nelikumīgu darbību vai informāciju vai noteikt tam pienākumu izņemt nelikumīgu informāciju vai liegt piekļuvi šādai informācijai, ja ir izpildīti materiāltiesiskie nosacījumi prasījumam par atturēšanos no nelikumīgas darbības.

- 23 Saskaņā ar Austrijas Likuma par elektronisko tirdzniecību sagatavošanas darbiem Direktīvas 2000/31/EK 12.–14. pantā paredzētā atbildības privilēģija attiecas tikai uz starpnieku kriminālatbildību vai krimināltiesiska rakstura administratīvo atbildību, kā arī uz atbildību par kaitējuma atlīdzību. Uz tiesas rīkojumiem par atturēšanos no nelikumīgas darbības atbildības privilēģija neattiecas. No tā izriet, ka rīkojuma par atturēšanos no nelikumīgas darbības gadījumā nav nozīmes tam, vai starpnieks faktiski zina par nelikumīgo darbību vai informāciju, ko tas ir pārraidījis. Nozīme ir tikai tam, vai tiesvedībā pārkāpums, kurā tiek vainots starpnieks, objektīvi apstiprinās.
- 24 Saskaņā ar Austrijas Likuma par autortiesībām 81. panta 1.a punktu prasījumiem par atturēšanos no nelikumīgas darbības autortiesību jomā piemēro šādu īpašu noteikumu: ja prasījums par atturēšanos no nelikumīgas darbības ir vērst pret starpnieku Direktīvas 2000/31/EK izpratnē un ir izpildīti nosacījumi par atbildības privilēģiju, pret starpnieku var celt prasību tiesā tikai pēc tam, kad ir izdots konkrēts brīdinājums.
- 25 Attiecībā uz atbildības privilēģiju saskaņā ar Direktīvas 2000/31/EK 14. panta 1. punktu arī *Bundesgerichtshof* [Federālā augstākā tiesa] (turpmāk tekstā – “*BGH*”) savā lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņem, ka mitināšanas pakalpojuma sniedzēja faktiskajām zināšanām (vai informētībai kaitējuma atlīdzības prasījumu gadījumā) ir jāattiecas uz konkrēto (pašreizējo) nelikumīgo darbību vai informāciju, kura tam, ja tas par to zina, ir jāizņem vai jāliedz tai pieeja, un ka nepietiek ar to, ka mitināšanas pakalpojuma sniedzējs vispārīgi zina vai apzinās, ka tā pakalpojumus izmanto kādām nelikumīgām darbībām. Tomēr *BGH* uzskata, ka atbildības privilēģija attiecas arī uz prasījumiem par atturēšanos no nelikumīgas darbības un ka tīmekļa platformas pārvaldītājs, kuram nav faktiski zināšanu par nelikumīgo darbību vai informāciju, arī nav atbildīgs par atturēšanos no nelikumīgas darbības.
- 26 Tādējādi rodas jautājums, vai starpnieku atbildības privilēģija saskaņā ar Direktīvu 2000/31/EK pastāv arī attiecībā uz prasījumiem par atturēšanos no nelikumīgas darbības (tiesas rīkojumi par atturēšanos no nelikumīgas darbības). Šajā ziņā ir jāņem vērā, ka Austrijas Likuma par autortiesībām 81. panta 1.a punktā prasībai par atturēšanos no nelikumīgas darbības paredzētais brīdinājums ne vienmēr nozīmē, ka ir faktiskas zināšanas par nelikumīgo darbību vai informāciju, jo varētu tikt pārstāvēts uzskats, ka faktiski zināšanu iegūšana notiek tikai, mitināšanas pakalpojuma sniedzējam pārbaudot apstrīdēto saturu (pēc brīdinājuma saņemšanas). Saskaņā ar šo uzskatu pienākums atturēties no nelikumīgas darbības, neskatoties uz brīdinājumu, būtu jānoliedz, ja būtu piemērojama atbildības privilēģija.
- 27 Direktīvas 14. panta 3. punkta formulējums, kas ir identisks Direktīvas 12. panta 3. punktā un 13. panta 2. punktā paredzētajiem izņēmumiem, pēc *OGH* domām liecina, ka tiesas rīkojumi par atturēšanos no nelikumīgas darbības veido pilnīgu atkāpi no atbildības atbrīvojumu sistēmas saskaņā ar 14. panta 1. punktu. Saskaņā ar to pret starpniekiem vērsti rīkojumi par atturēšanos no nelikumīgas darbības

Direktīvas 2001/29/EK 8. panta 3. punktā un Direktīvas 2004/48/EK 11. panta 3. punktā ir regulēti atsevišķi.

DARBBA VERSIJA